

Одеський національний медичний університет
Факультет: міжнародний
Кафедра філософії та біоетики

Силабус курсу
“ОСНОВИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ”

Обсяг	4 кредити (120 годин)
Семестр, рік навчання	1-й семестр, 1-й р.н.
Дні, час, місце	Час і місце (номер лекційного залу, аудиторії) проведення навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого розкладу занять.
Викладач (і)	Головчук Валентина Тимофіївна; старший викладач кафедри.
Контактний телефон	+380665595071
E-mail	valentinagolovcuk26@gmail.com
Робоче місце	викладацька.
Консультації	<i>Очні:</i> згідно розкладу консультацій. <i>Онлайн:</i> за індивідуальною домовленістю (MS Teams, Zoom, Telegram, Viber, Skype, etc.)

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися дистанційно (тел., e-mail) та очно (на робочому місці викладача).

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни: формування у студентів знань про сучасні наукові підходи до аналізу та дослідження соціальних явищ.

Пререквізити курсу: вивчення основ соціологічних досліджень предметно пов'язане зі знаннями соціально-гуманітарних дисциплін I курсу: «Філософія», «Основи біоетики та біобезпеки», «Історія України та української культури» тощо.

Постреквізити курсу: курс «Основи соціологічних досліджень» закладає підґрунтя для вивчення таких дисциплін як «Соціальна медицина, організація охорони здоров'я», «Правознавство», «Методологія доказової медицини» та ін.

Метою курсу є формування у студентів знань, умінь та навичок проведення соціологічних досліджень.

Завдання курсу:

- ♦ сформувати у студентів-медиків базові знання про сутність та особливості проведення соціологічних досліджень;
- ♦ ознайомити з пріоритетними напрямками досліджень галузевих соціологій, а також з основними методами проведення конкретних соціологічних досліджень;

- ♦ розвинути здатність до організації та проведення конкретного соціологічного дослідження в медичній галузі, тобто: здатність скласти програму дослідження, анкету для отримання соціологічної інформації, оперувати даними основами соціальних досліджень, здатність використовувати набуті навички соціальної діяльності та поведінки в повсякденній професійній та організаційно-управлінській діяльності для інтенсифікації процесу соціалізації в медичній сфері;

- ♦ навчити застосовувати принципи соціології при проведенні клінічних та будь-яких наукових досліджень.

Очікувані результати:

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні *знати*:

- види та ознаки наукового дослідження та базові компоненти системи наукових знань;
- основні методи соціологічних досліджень та особливості їх адекватного використання;
- алгоритм розробки проекту та програми соціологічного дослідження;
- методiku проведення соціологічних досліджень в медичній галузі.

Студенти повинні *розуміти*:

- методологічні засади та специфіку наукових досліджень у сфері соціогуманітарного пізнання;
- основні проблеми проведення достовірного експерименту у соціологічних дослідженнях;
- етичні проблеми досліджень в соціальних науках.

Студенти повинні *вміти*:

- ✓ моделювати проект соціологічного дослідження;
- ✓ скласти програму дослідження, анкету для отримання соціологічної інформації;
- ✓ здійснювати адекватну обробку даних, одержаних у ході соціологічних досліджень;
- ✓ підготувати і провести соціологічне дослідження.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (10 год.) та семінарських (10 год.), організації самостійної роботи студентів (100 год.).

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися такі методи навчання: лекції, бесіди, пояснення, наочні, практичні (моделювання ситуацій, уявний експеримент); індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; пояснювально-ілюстративні та проблемного викладу, «мікрофон», «мозковий штурм».

Консультації (колективні чи індивідуальні) проводяться за розкладом консультацій.

Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1: Пізнання у соціальних науках.

Тема 2: Основні методи соціологічних досліджень.

Тема 3: Організація соціологічного дослідження.

Тема 4: Соціальний експеримент.

Тема 5: Етичні проблеми, пов'язані з соціологічними дослідженнями.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Запорожан В. Н. Между добром и злом: нравственное самоопределение человека: монография / В. Н. Запорожан, И.А. Донникова, В.Б. Ханжи. - Одесса: ОНМедУ, 2020. - 264 с.

2. Козирев М.П. Соціологія: підручник / М.П. Козирев; Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. - 655 с.

3. Основи методології та організації наукових досліджень / за ред. А.Є Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 352 с.

4. Пірен М.І. Загальна соціологія: підручник для студ. вищ. навч. закладів. / М. І. Пірен. – Київ: видавничий дім «Персонал», 2014. – 478 с.

5. Соціологія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка з дисципліни складається з поточної успішності (середнє арифметичне всіх оцінок студента);

Поточний контроль. Оцінювання успішності вивчення кожної теми дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою.

На семінарських заняттях застосовуються різноманітні види **об'єктивного контролю** підготовки студентів: фіксовані виступи, складання та виклад тез, повідомлень, написання есе, аналіз та розв'язання соціальних та етичних дилем, участь у дискусіях, а також тести та експрес-опитування.

На останньому семінарському занятті викладач оголошує студентам результати їх поточної академічної успішності, академічну заборгованість (якщо така є).

Оцінювання самостійної роботи студентів (СРС). Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час тестування. *Оцінка за індивідуальну СРС* прирівнюється до звичайної поточної оцінки та виставляється за відповідну тему.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання

✦ Відпрацювання пропусків відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря) згідно кафедрального розкладу відпрацювань.

◆ Студент має право *впродовж* семестру на перескладання поточних незадовільних оцінок тільки з метою досягнення середнього балу 3,00.

◆ Поточні незадовільні оцінки перескладаються студентом викладачеві в індивідуальному порядку.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

✓ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

Мобільні пристрої на заняттях дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять (у разі введення дистанційної форми навчання) або у якості джерела учбової інформації (з дозволу викладача) тощо.

Політика щодо відвідування та запізнь

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Наявність пропуску прирівнюється до академічної заборгованості та потребує відпрацювання. Запізнюватись на заняття забороняється.

Поведінка в аудиторії

➤ Студенти повинні дотримуватись норм моралі, як при взаємодії з викладачем, так і по відношенню до своїх колег.

➤ При вході викладача, на знак привітання, студенти повинні встати.

➤ Не допускаються сторонні розмови (в тому числі по мобільному телефону) або інший шум, що заважає проведенню занять.

➤ Ходити *по* та виходити з аудиторії під час заняття допускається лише з дозволу викладача.